

Otevírám jenom se sebezapřením. Ivan Hoffman o médiích a „médiích“

- CZ24 News | 13. února 2023

ČESKO: Přibývá lidí, kteří přiznávají, že se jim osvědčilo v zájmu duševní pohody nepřipouštět si k tělu zprávy, povšiml si komentátor. A zamýšlí se nad tím, jak s informacemi pracovat, abychom si zachovali duševní svěžest.

S informacemi asi bude nějaký problém. Přibývá lidí, kteří přiznávají, že se jim osvědčilo v zájmu duševní pohody nepřipouštět si k tělu zprávy, čili omezit přísun negativních informací. Je zajímavé, že to platí jak u lidí, kteří se jako čert kříží vyhýbají informacím z alternativních, nezávislých zdrojů (aby se nenakazili nějakou dezinformací), tak u lidí, kteří jsou alergičtí na televizi a na mediální hlavní proud.

Pamatuji dobu, kdy jsme trpěli informačním deficitem. Byli jsme přesvědčeni, že neomezený přístup k informacím by nás učinil chytřejšími a šťastnějšími. Jak se mohla z touhy po informacích stát fobie z informací? Je to internetem, který informace devaluje? Je na vině úpadek novinářského řemesla, projevující se aktivismem, anebo nešvarem infotainmentu, čili mixováním informací se zábavou?

Objevuje se názor, že informací je příliš a tím pádem je těžké se v nich orientovat. K tomu se přidává obava, že z množství informací jsou selektivně preferovány ty, které rezonují s názory a zájmy úzké mocenské elity. Anebo že zprávy nejsou o tom, co se děje ve světě, ale o tom, co si o světě myslí editor. Zdá se, že jsme současně nervózní z plurality, kterou vnímáme jako chaos, i z regulace, kterou chápeme jako synonymum pro cenzuru.

Sama o sobě je informace neosobním, neutrálním konstatováním, že se něco stalo, anebo že někdo něco udělal anebo řekl. Podstatné je, jak se s informací naloží. Pokud existuje pluralita médií, je zde šance, že informaci, kterou jedno médium nepovažuje za důležitou, anebo ji považuje za nevhodnou, zveřejní médium konkurenční.

Ještě nedávno se média rozlišovala na seriózní a na bulvár. Dnes, kdy seriózní média z komerčních důvodů koketují s bulvárem, vede hranice mezi médii prorežimními, systémovými, a médii nezávislými, nesystémovými, případně protirežimními. Systémová média se snaží o image serióznosti, kvality, nesystémová si zakládají na svobodě a nezávislosti. Z konkurenčního napětí profitují obě strany: Nezávislá média se učí pracovat s informacemi profesionálně, dnes již rutinně ověřují a uvádějí zdroje. Editor z mainstreamu zas ví, že nemá informační monopol, takže to s prorežimní propagandou nesmí přehánět, aby nebyl trapný.

Konkurenci oficiálních a nezávislých médií žel většina čtenářů a posluchačů neocení, neboť ve společnosti dramaticky klesla potřeba diskuse, výměny názorů, a chybí ochota naslouchat protistraně. Autor této úvahy přiznává, že některé weby na internetu otevírá s enormním sebezapřením a pouze z profesionální nezbytnosti zjistit, co také ovlivňuje veřejné mínění.

Existence obrovského množství informací neznamena, že jsme odsouzeni skončit pod lavinou, neschopni se vyhrabat ven. V informačním bludišti se orientujeme díky svým oblíbeným autorům, schopným informace zaregistrovat, vyhodnotit a interpretovat. Pokud v minulosti platilo: „Řekni mi, co čteš, a já ti řeknu, kdo jsi“, pak dnes se člověk pozná podle toho, koho čte. Anebo že nečte nikoho. Anebo že vůbec nečte.

ZDROJ